

[Time: 2½ Hours]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are **compulsory**.
 2. All questions carry equal marks.

Q.1 Account for the rise of Mrs. Indira Gandhi in Indian politics.

OR

Why did Mrs. Indira Gandhi nationalize the banks in India? State the advantages.

Q.2 Trace the circumstances that led to the declaration of Emergency in 1975 by Mrs. Indira Gandhi.

OR

Discuss the achievements and failure of the Janata Government.

Q.3 Trace the growth of separatist movements in Mizoram and Assam.

OR

Evaluate the policy of reservation in Contemporary India.

Q.4 Examine India's relations with neighbouring countries of Pakistan and Afghanistan.

OR

Describe India's relationship with USSR from 1964 to 2000.

Q.5 Write short notes on any two of the following :

- a) Advantages of the Green Revolution
- b) Breakup of the Congress, 1978
- c) Development of Cinema in Contemporary India
- d) Panchsheel

TURN OVER

[वेळ: २१/२ तास]

[पूर्ण गुण :७५]

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ भारतीय राजकारणातील श्रीमती इंदिरा गांधीच्या उदयाचा आढावा घ्या.

किंवा

इंदिरा गांधीनी बँकेचे राष्ट्रीयीकरण का केले? त्याचे फायदे सांगा.

प्र.२ १९७५ मध्ये श्रीमती इंदिरा गांधीनी जाहीर केलेल्या आणीबाणीस जबाबदार असलेल्या परिस्थितीचा आढावा घ्या.

किंवा

जनता सरकारची कामगिरी व अपयशाची चर्चा करा.

प्र.३ मिझोराम व आसाममधील विघटनवादी चळवळीच्या विकासाचा आढावा घ्या.

किंवा

समकालिन भारतातील आरक्षणाच्या धोरणाचे मूल्यमापन करा.

प्र.४ भारताचे पाकिस्तान व अफगाणीस्तान या शेजारील राष्ट्राबरोबर असलेल्या संबंधाचे परिक्षण करा.

किंवा

१९६४ ते २००० या काळातील भारताचे सोव्हीएत रशियाबरोबरील संबंधाचे वर्णन करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा:

- १) हरितक्रांतीचे फायदे
- २) काँग्रेसमधील फूट, १९७८
- ३) समकालीन भारतातील चित्रपटांचा विकास
- ४) पंचशील